

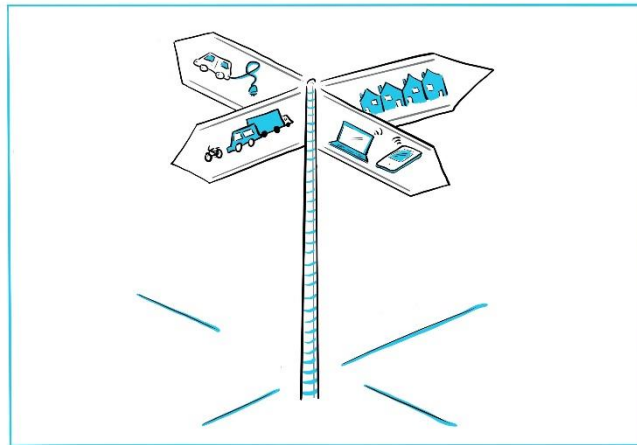
Landelijke trends, regionale kansen en de Economie071 aanpak

De verkenning Mobiliteit geeft inzicht in trends op het thema en de manier waarop partners van Economie071 het thema benaderen. Het doel van de verkenning is het gezamenlijke gesprek te faciliteren over ambities en kansen voor samenwerking.

De verkenning is opgesteld op basis van literatuuronderzoek en gesprekken met professionals binnen de partnerorganisaties van Economie071.

De verkenning is geen statisch document een beoogd niet volledig te zijn. Door

middel van het faciliteren van het gesprek wil Economie071 kansen voor samenwerking tussen haar partners inzichtelijk maken. Het streven is een netwerk te creëren, waarbinnen gezamenlijke initiatieven voor projecten ontstaan.

Hester@Edelhuisbevoer.nl

Verkenning thema Mobiliteit

Voor het onderwerp mobiliteit worden in de literatuur een aantal trends onderscheiden. De volgende trends zijn ook op regionaal niveau van belang:

1. Trends

Verstedelijking

Driekwart van de bevolkingstoename in Nederland vindt de komende decennia plaats in de steden (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2014, pp. 9). Deze groei wordt onder andere veroorzaakt door het grote aanbod van werkgelegenheid en voorzieningen in de stad. Verstedelijking brengt grote problemen van bereikbaarheid met zich mee. Verkeerstromen, zowel personenverkeer als goederentransport, zitten elkaar in de weg, de filedruk neemt toe en de parkeermogelijkheden worden sterk beperkt. Ook in de Leidse regio zorgt verstedelijking voor moeilijkheden omtrent de bereikbaarheid van de regio. Door als regio samen te kijken en te werken aan bereikbaarheid kunnen deze problemen deels worden ondervangen. Er kan gezamenlijk worden gekeken naar alternatieven voor de auto, goed aansluitende netwerken en hoogwaardige openbaarvervoerverbindingen.

Mobiliteitsgedrag verandert

Het mobiliteitsgedrag van mensen verandert als gevolg van een groot aantal ontwikkelingen. Zo leven en werken senioren langer, en zijn dus langer mobiel. Er wordt hierdoor een toename in het vrijetijdsreizen verwacht. Daarnaast verkennen veel bedrijven de mogelijkheden rondom het thuis- en flexwerken. Meer thuis- en flexwerken betekent een flinke afname van het woon-werkverkeer op de wegen en in het openbaar vervoer (van Hout et al., 2013, pp. 6). Ten slotte is de verwachting dat goederenstromen zullen veranderen. Mensen bestellen steeds meer via internet, waardoor het aandeel vracht- en bestelverkeer waarschijnlijk fors zal toenemen.

Naast dat het mobiliteitsgedrag van personen verandert wordt er steeds meer aandacht besteed aan de beïnvloeding van het mobiliteitsgedrag van mensen. Ook op regionale schaal kunnen partijen het mobiliteitsgedrag van mensen beïnvloeden om daarmee de bereikbaarheid van de regio te vergroten. Door op regionale schaal na te gaan welke knelpunten er bestaan kan er gezamenlijk worden bepaald

welke instrumenten van gedragsbeïnvloeding worden ingezet. Hierbij kan worden gedacht aan het financieel belonen van alternatief mobiliteitsgedrag, het verstrekken van reisinformatie of door regionaal te experimenteren met flexibele werk- en schooltijden.

Snelle technologische ontwikkelingen

Nieuwe technologische ontwikkelingen op het gebied van vervoer en communicatie voltrekken zich op hoge snelheid. Door deze ontwikkelingen krijgen mobiliteit en bereikbaarheid een andere betekenis. Mensen zijn onderweg bereikbaar, en thuis- en flexwerken wordt steeds makkelijker. Daarnaast beschikken reizigers tijdens hun reis steeds vaker over actuele reisinformatie waarop ze hun reisplannen afstemmen (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2014, pp. 10). De technologische ontwikkelingen en mogelijkheden zijn nog lang niet uitgeput. Bedrijven houden zich bezig met het ontwikkelen van communicatiesystemen tussen voertuig en infrastructuur en onderlinge communicatie. Deze ontwikkelingen bieden enorme kansen om het wegennet beter te benutten.

Om snel in te spelen op de technologische ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer zullen overheden intensiever moeten gaan samenwerken met onder andere het bedrijfsleven en kennisinstellingen. Er is een proactieve aanpak nodig waarin wordt geanticipeerd op ontwikkelingen uit verschillende sectoren. Deze samenwerking tussen verschillende sectoren kan bij uitstek op regionaal niveau plaatsvinden. Binnen de regio kunnen technologische ontwikkelingen worden gestimuleerd doordat gemeenten samenwerken met regionale opleidingen, kennisinstellingen en lokale werkgevers. Daarbij kan de regio als living lab dienen.

Draagvlak voor duurzaamheid groeit

De aandacht voor duurzaamheid bij burgers, maar ook bij bedrijven, groeit waardoor er vanuit de samenleving verschillende initiatieven op het gebied van duurzame mobiliteit ontstaan (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2014, pp. 11). Voorbeelden hiervan zijn het 'autodelen', de opkomst van de elektrische fiets en de toename in het aantal elektrische auto's. Ook vanuit de regio kan er steeds meer worden ingezet op duurzaamheid in combinatie met bereikbaarheid en mobiliteit. De regio kan duurzaamheid faciliteren door bijvoorbeeld laadinfrastructuur voor elektrische auto's te plaatsen of door mobiliteitsmakelaars in te zetten die bedrijven ondersteunen bij mobiliteitsvraagstukken. Daarnaast kan er op regionaal geëxperimenteerd worden met duurzaam openbaarvervoer. Verder kan de regio initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen door ze regionaal te versterken en zo de gewenste veranderingen door te voeren.

2. Kansen voor samenwerking

Tijdens de gesprekken is aandacht besteed aan de ontwikkelingen, behoeften en ambities van de verschillende partnerorganisaties van Economie071 op het gebied van mobiliteit en rondom de bovengenoemde trends. Uit deze gesprekken kwam in grote mate naar voren dat veel partners het lastig vinden om in te spelen op snelle technologische ontwikkelingen die zich voordoen op mobiliteitsgebied, ook wel mobiliteit van de toekomst genoemd. Op dit gebied worden er kansen voor een samenwerking gezien.

Zoals benoemd is mobiliteit van de toekomst als belangrijk thema naar voren gekomen uit de gesprekken met de verschillende partners. Een aantal van de partners heeft aangegeven dat zij het lastig vinden om in te schatten welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben op het mobiliteitsgedrag van mensen. Gevolg hiervan is dat partners moeite hebben om lange termijn beslissingen te nemen en beleid te maken op dit gebied. Al met al kan gesteld worden dat partners het lastig vinden om te anticiperen op de snelle technologische ontwikkelingen die zich voordoen rondom mobiliteit.

Economie071 zou kunnen inspringen op de problemen die partnerorganisaties ervaren met mobiliteit van de toekomst. Een voorbeeld van een kans voor een project van Economie071 zou kunnen liggen in de overdracht en uitwisseling van kennis over mobiliteit van de toekomst.

3. Concluderend

Concluderend kan gesteld worden dat er vier bereikbaarheidstrends te onderscheiden zijn, die ook op regionaal niveau van belang zijn. Daarnaast is vastgesteld dat er de meeste energie bij partners bestaat rondom mobiliteit van de toekomst. In de workspace van 8 juni kunnen partners met elkaar in gesprek gaan over deze opbrengst en mogelijke projectkansen binnen dit thema.

Overzicht van professionals die zijn geïnterviewd:

Rik Verhoeven	Gemeente Leiderdorp
Thomas Looye	Gemeente Voorschoten
Petra Zomer	Hogeschool Leiden
Frank ten Have	Ondernemersvereniging Voorschoten/Deloitte
Cees van der Hulst	Gemeente Katwijk
Judith Boomsma	Gemeente Oegstgeest
Ellen Smit	Bio Sciencepark
Chris de Vor	Gemeente Leiden
Loes van Groningen	LUMC
Peter Jongejan / Mikel de Jong	Katwijkse Ondernemersvereniging
Ton Orleans	Gemeente Zoeterwoude

